

ZAGREB

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za povijest umjetnosti

Kandidatkinja:

Sunčica Mustač

Ministarstvo kulture

Uprava za zaštitu kulturne baštine

Konzervatorski odjel u Puli

Konzervatorica stručna savjetnica

Mentor: prof. dr. sc. Miljenko Jurković

Naslov magistarskog rada:

KAMENA SKULPTURA CRKVE SV.

MIHOVILA U BANJOLAMA U KONTEKSTU

RANOROMANIČKOG KIPARSTVA ISTRE

Povjerenstvo za obranu rada:

1. dr. sc. Predrag Marković, docent

2. dr. sc. Ivan Matejčić, docent

3. dr. sc. Miljenko Jurković, red. prof.

Datum obrane rada: 15. srpnja 2009.

SAŽETAK

Crkva Sv. Mihovila u Banjolama kraj Peroja (Istra), trobrodna je i troapsidalna ranoromanička građevina s narteksom, podignuta krajem 11. stoljeća na mjestu starijih sakralnih zdanja. Iako je sačuvana kao ruševina, njeni perimetralni zidovi, tragovi baza kolonada, kao i baza liturgijskog namještaja omogućuju rekonstrukciju izvornog izgleda. Izuzev nekoliko ranokršćanskih fragmenata te onih predromaničkih stilskih značajki, pronađene dijelove ambona, legila, oltarne ograde i ukrasa fasade moguće je temeljem stilske i ikonografske analize datirati u početak 12. stoljeća.

Izradu opreme crkve vodila je radionica u kojoj radi i majstor Silvestar. Taj je nepoznati klesar potpisani na jednom od ulomaka ambona, dijelu možda najzanimljivijega crkvenog namještaja lokaliteta čiju rekonstrukciju autorica donosi po prvi put. Riječ je o radionici rustičnog izraza koja se koristi uvriježenim predromaničkim formama, međutim, suvremenim izbor prikaza pojedinačnih fantastičnih likova, ali i izbor složenih narativnih scena, usmjerit će nas na

traženje njihova nastanka u ranoromaničkom razdoblju. Analizom rezultata davnašnjih istraživanja, kao i obradom ulomaka pronađenih u novim istraživanjima koja se na lokalitetu provode od 2004. godine pod vodstvom Konzervatorskog odjela u Puli, rekonstruirano je uređenje unutrašnjeg prostora i eksterijera crkve, a poslijedno je i kontekstualiziran nastanak skulpture usporedbom s primjercima iz crkava šire regije, pri čemu dosta elemenata govori u prilog hipotezi o južnotalijanskom utjecaju na njeno oblikovanje. Skulptura crkve Sv. Mihovila jedinstven je primjer u korpusu ranoromaničkog kiparstva Istre, jer se množina figuralnih prikaza i vrsnoća ornamentalnih motiva ne može mjeriti ni s kojim istarskim lokalitetom. x